

**Посетите свог лекара!!!
Урадите превентивни преглед!!!
Проверите своје здравље на време!!!**

То што се осећате добро не значи да сте здрави.
Преконтролишите своје здравље пре него што Вас нешто заболи. Тада већ може бити касно.
Око 80 одсто болести могу да се спрече или да се излече ако се открију на време.
О Вашем здрављу може добро да брине само лекар који Вас познаје, зна Ваше навике и породичну склоност одређеним болестима.
Он је ту због Вас када су Вам потребни преглед, лечење, или савет;
али и да Вас подсети и позове на редовне превентивне прегледе и када нисте болесни.
Сврха превентивних прегледа је спречавање појаве болести, односно откривање обољења у најранијој фази,
када још нема симптома, јер су тада највеће могућности за излечење.
Здравственим календаром утврђена је динамика превентивних прегледа за све старосне групе становништва.
Превентивни прегледи се обављају о трошку здравственог осигурања.

САДРЖАЈ И ОБИМ ПРЕВЕНТИВНИХ МЕРА У ОБЛАСТИ ПРИМАРНЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

ПОПУЛАЦИОНЕ ГРУПЕ	ВРСТА	САДРЖАЈ	ОБИМ
1	2	3	4
Новорођенче (први месец)	Вакцинација против туберкулозе (BCG)	Поступак према Правилнику о имунизацији и начину заштите лековима („Службени гласник РС”, број 11/06)	Једанпут у породилишту, односно у дому здравља (за децу рођену ван породилишта)
	Прва доза вакцине против хепатитиса Б (НВ)+ имуноглобулин код новорођенчета НВs антиген позитивних мајки (НВIG)		
	Скрининг за детекцију фенилкетонурије и хипотиреоидизма		Једанпут, до петог дана по рођењу
	Патронажна посета новорођенчету и породиљи	* Упознавање са здравственим стањем мајке и детета, обука у вези неге новорођенчета; * Обавезно купање и обрада пупчаног патрљка; * Контрола здравственог стања бабињаре, а посебно преглед стања и млечности дојки; * Здравствено-васпитни рад	Пет посета у низу: -почев од првог дана по изласку са неонатолошког и акушерског одељења, после порођаја у ванболничким условима
	Систематски преглед	* Анамнеза; општи клинички преглед и по системима; * Мерење тежине, дужине тела и обима главе; * Здравствено-васпитни рад уз истицање важности дојења	Једанпут на крају првог месеца
	Систематски преглед	* Анамнеза; општи клинички преглед и по системима; * Преглед кукова на дисплазију са ултразвучним прегледом у трећем месецу; * Минимални неуролошки преглед; * Скрининг за детекцију анемије једанпут у шестом месецу; * Провера вакциналног статуса; * Стоматолошки преглед у шестом или деветом месецу; * Оцена здравственог стања и предузимање одговарајућих дијагностичких, терапијских и рехабилитационих поступака; * Здравствено-васпитни рад уз истицање важности дојења најмање до навршених шест месеци	Четири пута (3, 6, 9. и 12. месец)

ПОПУЛАЦИОНЕ ГРУПЕ	ВРСТА	САДРЖАЈ	ОБИМ
1	2	3	4
Одојче (од 2. месеца до краја 1. године)	Вакцинација против дифтерије, тетануса и великог кашља (DTP)	Поступак према Правилнику о имунизацији и начину заштите лековима („Службени гласник РС”, број 11/06)	Спроводи се почев од навршена два месеца живота са три дозе вакцине у размаку не краћем од једног месеца
	Вакцинација против дечије парализе (OPV) или (IPV - код имунокомпромитоване деце)	Поступак према Правилнику о имунизацији и начину заштите лековима („Службени гласник РС”, број 11/06)	Спроводи се почев од навршена два месеца живота са три дозе вакцине у размаку не краћим од шест недеља
	Вакцинација против хепатитиса Б (HB)	Поступак према Правилнику о имунизацији и начину заштите лековима („Службени гласник РС”, број 11/06)	Друга доза вакцине се даје у размаку не краћем од месец дана од прве дозе, а трећа доза у размаку не краћем од два месеца након давања друге дозе
	Вакцинација против хемофируса инфлуенце (Hib)	Поступак према Правилнику о имунизацији и начину заштите лековима („Службени гласник РС”, број 11/06)	Спроводи се почев од навршена два месеца до навршених шест месеци давањем три дозе вакцине, истовремено са DTP вакцином
	Контролни преглед пред вакцинацију	* Провера здравственог стања; * Провера вакциналног статуса; * Здравствено -васпитни рад	Три пута
	Стоматолошки преглед	* Анамнеза; регистравање стања оралног здравља; * Процена ризика за каријес раног детињства (КРД) и ортодонске неправилности; * Здравствено васпитни рад са родитељима	Једанпут у деветом месецу
	Патронажна посета	Провера знања, ставова и понашања у вези са негом и исхраном детета и даља едукација	Две посете, односно четири посете код деце под ризиком
Друга година живота	Систематски преглед	* Анамнеза; општи клинички преглед и по системима; * Анализа крвне слике; оцена вакциналног статуса; * Скрининг за детекцију поремећаја чула вида и слуха; * Систематски стоматолошки преглед; * Оцена здравственог стања и предузимање одговарајућих дијагностичких, терапијских и рехабилитационих поступака; * Здравствено-васпитни рад	Једанпут
	Прва ревакцинација против дифтерије тетануса и великог кашља (DTP) Прва ревакцинација против дечије парализе (OPV)	Поступак према Правилнику о имунизацији и начину заштите лековима („Службени гласник РС”, број 11/06)	Једна доза
	Вакцинација против малих богиња, заушача и црвенке (MMR)	Поступак према Правилнику о имунизацији и начину заштите лековима („Службени гласник РС”, број 11/06)	Једна доза у узрасту од 12 до 15 месеци
	Патронажна посета	Провера знања, ставова и понашања у вези са негом и исхраном детета и даља едукација	Једна посета
	Систематски стоматолошки преглед	* Анамнеза; регистравање стања оралног здравља; * Праћење дентиције; * Процена ризика за каријес раног детињства(КРД) и ортодонске неправилности; * Здравствено васпитни рад са родитељима, * Предузимање одговарајућих профилактичких процедура	Једанпут
Трећа година	Контролни преглед	* Праћење раста и развоја, рано откривање поремећаја; * Контролни стоматолошки преглед; * Рано предузимање третмана; * Провера вакциналног статуса; * Здравствено-васпитни рад	Једанпут

ПОПУЛАЦИОНЕ ГРУПЕ	ВРСТА	САДРЖАЈ	ОБИМ
1	2	3	4
Година живота	Контролни стоматолошки преглед	<ul style="list-style-type: none"> * Праћење дентиције; * Откривање поремећаја развоја уста и зуба; * Регистровање КРД у млечној дентицији; * Здравствено васпитни рад; * Предузимање одговарајућих процедура 	Једанпут
Четврта година живота	Систематски преглед	<ul style="list-style-type: none"> * Анамнеза; општи клинички преглед и по системима; * Анализа крвне слике; * Мерење крвног притиска; * Оцена вакциналног статуса; * Скрининг за детекцију поремећаја говора и гласа; * Контролни стоматолошки прегледи; * Оцена здравственог стања и предузимање одговарајућих дијагностичких, терапијских и рехабилитационих поступака; * Здравствено- васпитни рад 	Једанпут
	Патронажна посета	Провера знања, ставова и понашања у вези са негом и исхраном детета и даља едукација	Једна посета
	Контролни стоматолошки преглед	Контрола примене профилактичких и терапијских мера; здравствено васпитни рад са родитељима	Једанпут
Пета година живота	Контролни преглед	<ul style="list-style-type: none"> * Праћење раста и развоја, рано откривање поремећаја, рано предузимање третмана; * Преглед на детекцију поремећаја говора и гласа; * Провера вакциналног статуса; * Здравствено-васпитни рад 	Једанпут
Шеста/седма година живота (пред полазак у школу)	Систематски преглед	<ul style="list-style-type: none"> * Анамнеза; општи клинички преглед и по системима, посебно чула говора и коштаномишићног система; * Анализа крвне слике и урина; * Оцена вакциналног статуса; * ОРЛ и офталмолошки преглед; * Систематски стоматолошки преглед; * Преглед из области физикалне медицине; * Здравствено- васпитни рад; * Упут за комисију која врши категоризацију деце ометене у психофизичком развоју; * Издавање потврде за упис у школу 	Једанпут
	Ревакцинација против малих богиња, заушак и црвенке (MMR)	Поступак према Правилнику о имунизацији и начину заштите лековима („Службени гласник РС”, број 11/06)	Једна доза
	Друга ревакцинација против дифтерије и тетануса (DT)	Поступак према Правилнику о имунизацији и начину заштите лековима („Службени гласник РС”, број 11/06)	Једна доза
	Друга ревакцинација против дечије парализе (OPV)	Поступак према Правилнику о имунизацији и начину заштите лековима („Службени гласник РС”, број 11/06)	Једна доза у исто време када и (DT)
	Систематски стоматолошки преглед	<ul style="list-style-type: none"> * Анамнеза; регистровање стања оралног здравља; * Екстра и интраорални стоматолошки преглед; * Здравствено васпитни рад са дететом; * Предузимање профилактичко-терапијских процедура 	Једанпут пред полазак у школу
I, III, V и VII разред основне школе и I и III разред	Систематски преглед	<ul style="list-style-type: none"> * Анамнеза; општи клинички преглед и по системима; * Примена метода процене стања ухрањености, * Оцена вакциналног статуса; * Систематски стоматолошки преглед; * Оцена здравственог стања и предузимање одговарајућих дијагностичких, терапијских и рехабилитационих поступака, * Здравствено- васпитни рад са дететом 	Једанпут у наведеној школској години

ПОПУЛАЦИОНЕ ГРУПЕ	ВРСТА	САДРЖАЈ	ОБИМ
1	2	3	4
Први разред средње школе	Систематски стоматолошки преглед	* Анамнеза; регистравање стања оралног здравља; * Здравствено васпитни рад са дететом; * Предузимање профилактско-терапијских процедура; -први разред основне школе: откривање ортодонских неправилности -први разред средње школе(14\15 год): рано откривање парадонталних обољења	Једанпут у наведеној школској години
12 година	Вакцинација против хепатитиса Б само за децу која нису до тада вакцинисана (НВ)	Поступак према Правилнику о имунизацији и начину заштите лековима („Службени гласник РС”, број 11/06)	Три дозе са размаком (друга доза после месец дана и трећа после шест месеци- 0,1,6)
14/15 година (VIII разред осн. шк.)	Трећа ревакцинација против тетануса и дифтерије (dТ)	Поступак према Правилнику о имунизацији и начину заштите лековима („Службени гласник РС”, број 11/06)	Једна доза
	Трећа ревакцинација против дечије парализе (OPV)	Поступак према Правилнику о имунизацији и начину заштите лековима („Службени гласник РС”, број 11/06)	Једна доза у исто време када и dТ
II, IV, VI, VIII разред осн.шк. и II и IV разред средње школе код деце са откривеним поремећајем при систематским прегледима	Контролни преглед	* Праћење здравственог стања и провера успешности спроведених мера предложених при систематским прегледима; * Контролни стоматолошки преглед; * Предузимање допунских испитивања; * Здравствено - васпитни рад. * Код узраста 14/15 година (VIII разред основне школе) извршити: - офталмолошки преглед и - лабораторијски преглед (Hb и Eг)	Једанпут у наведеној школској години
	Контролни стоматолошки преглед	* Праћење стања оралног здравља; * Провера примене предложених профилактских и терапијских мера	Једанпут у наведеној школској години
Деца од 15 до навршених 18 година која не настављају школовање	Систематски преглед	* Анамнеза; општи клинички преглед и по системима; * Стандардне лабораторијске претраге; * Оцена здравственог стања; * одређивање додатних медицинских испитивања у зависности од нађеног стања и фактора ризика	Једанпут
Прва и трећа година студија	Систематски преглед	* Анамнеза; општи клинички преглед и преглед по системима који обухвата и неуролошки статус, а код жена налаз ситематског гинеколошког прегледа; * Стандардне лабораторијске претраге; * Оцена здравственог стања; * Одређивање додатних медицинских испитивања у зависности од нађеног стања и фактора ризика; * Здравствено-васпитни рад	Једанпут
Одрасло становништво (од 19 до 35 година)	Систематски преглед	* Анамнеза; општи клинички преглед и преглед по системима који обухвата и обавезан неуролошки статус, а код жена и палпаторни преглед дојки; * Стандардне лабораторијске претраге; * Оцена здравственог стања; * Одређивање додатних медицинских испитивања у зависности од нађеног стања и фактора ризика	Једанпут у пет година

ПОПУЛАЦИОНЕ ГРУПЕ	ВРСТА	САДРЖАЈ	ОБИМ
1	2	3	4
Одрасло становништво (од 35 и више година)	Систематски преглед	* Исти садржај као код популације од 19 до 35 година * Уз допуну: код старијих од 50 година - дигиторектални преглед;	Једанпут у две године или једном у добном периоду код првог прегледа у случају болести
		* Код мушкараца палпаторни преглед простате; * Код лица од 65 и више година извршити процену функционалног статуса; * За особе од 50 година и старије без симптома;	
		* Анамнеза породична и лична, тестирање на постојање окултне крви у столицама;	
	Циљани преглед на рано откривање карцинома дебелог црева	* Код високо ризичних група-колоноскопија	На три године
Патронажна посета	* За особе од 65 и више година: упознавање са здравственим стањем и функционалном способношћу старих; * Здравствено-васпитни рад	Према индикацијама (за особе од 65 и више година -једанпут годишње)	
Жене генеративног доба (од 15 до 49 година)	Преглед у вези са планирањем породице (захтева присуство оба партнера)	* Анамнеза; клинички преглед; лабораторијска испитивања; * Здравствено-васпитни рад о значају одговорности везане за родитељство, потреби учешћа оба партнера у планирању породице и могућим последицама намерног прекида трудноће; по потреби, одређивање врсте контрацепције	Најмање два прегледа
Труднице први триместар	Први преглед	* Анамнеза; мерење ТА и телесне масе; * Преглед дојки и брадавица; * Одређивање карличних мера; * Гинеколошки преглед: под спекулумом, бимануелни, колпоскопски; * Узимање вагиналног секрета и цитолошког налаза по ПА; * Утврђивање старости трудноће; * Одређивање термина порођаја, инспекција доњих екстремитета; * Палпаторни преглед штитне жлезде; * Тестирање на HIV; * Одређивање RH фактора; * Одређивање крвне групе; * Стандардна лабораторија; * Здравствено васпитни рад; * У случају сумње на постојање генетских аномалија урадити тест на хромозомпатије (Нухална бразда - NT или NT + PAPP-A + hCG) и упутити на консултативни преглед на виши ниво гинеколошко здравствене заштите и/или специјалистима других одговарајућих медицинских дисциплина	Најмање један преглед
		Ултразвучни преглед	Утврђивање трудноће и стања плода
Труднице - други и трећи триместар	Контролни преглед	Исти садржај као код првог прегледа, уз допуну: * слушање срчаних тонова плода, * одређивање става и положаја плода; * обавезан тест на хипергликемију и хипертензију; * у случају сумње на постојање генетских аномалија трудницама којима није урађен тест на хромозомпатије, урадити трипл тест (hCG, AFP i E3) упућивањем на виши ниво гинеколошке здравствене заштите; * стоматолошки прегледа у другом триместру; * упућивање на психофизичку припрему за порођај	Четири пута
		Ултразвучни преглед	Утврђивање стања плода и тока трудноће
	Патронажна посета	Упознавање са здравственим стањем жене, здравствено-васпитни рад уз давање савета у вези са негом, личном хигијеном и правилном исхраном	Једанпут
	Стоматолошки преглед	Анамнеза; регистровање стања оралног здравља; здравствено васпитни рад; планирање даљег стоматолошког збрињавања	Једанпут у другом триместру
Труднице високо ризична трудноћа	Контролни преглед	Праћење тока трудноће и предузимање потребних мера	Према индикацијама
	Циљани прегледи (генетска и друга испитивања)	Рано откривање фактора ризика за правилан развој плода	Према индикацијама

ПОПУЛАЦИОНЕ ГРУПЕ	ВРСТА	САДРЖАЈ	ОБИМ
1	2	3	4
Породиља	Први преглед	* Гинеколошки преглед; * праћење инволуције материце; * преглед дојки; * здравствено-васпитни рад	Једанпут после порођаја након шест недеља
	Контролни преглед	Гинеколошки преглед; утврђивање здравственог стања жене; контролни стоматолошки преглед; здравствено-васпитни рад	Једанпут након шест месеци
	Контролни стоматолошки преглед	* Регистровање стања оралног здравља; * здравствено васпитни рад у смислу обезбеђења сопственог и оралног здравља одојчета; * предузимање потребних терапијских процедура	Једанпут након шест месеци
Жене од 15 и више година	Превентивни гинеколошки преглед у оквиру систематског прегледа	* Анамнеза, гинеколошки преглед (под спекулумом, узимање РА и вагиналног бриса, колпоскопски, бимануелни); * преглед дојки; * лабораторијска испитивања; * утврђивање здравственог стања и предузимање одговарајућих мера	Једанпут у три године
Жене од 20 до 65 година	Циљани преглед на рано откривање рака грлића материце	* Анамнеза, гинеколошки преглед (под спекулумом, колпоскопски са узимањем РА и вагиналног бриса, бимануелни); * по потреби узимање биопсије; * преглед дојки	Једанпут годишње
		Процена ризика на рак дојке (анамнеза, породична анамнеза, преглед)	Једном у том добном узрасту
	Циљани преглед на рано откривање рака дојке	од 30. године препорука и упутство за самопреглед дојке	Једном годишње
		од 40. године клинички преглед дојке	Једном у две године
		од 50. године - мамографски преглед	

Домови здравља су у обавези да Вам, док сте потпуно здрави, омогуће редовне превентивне прегледе.

Уколико нису у могућности да Вам пруже здравствену услугу, дужни су да Вам издају писмену потврду са образложењем, да бисте своје право могли да остварите на другом месту, а потом рефундирали трошкове у својој матичној филијали РЗЗО.

У случају евентуалног обољења прегледе можете обавити и мимо прописаног календара превентивних прегледа.